

L-Erbgha 20 ta' Meju 2015

P8_TA(2015)0209

Tifqigha ta' *Xylella fastidiosa* li tolqot is-siġar taż-żebbuġ

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Meju 2015 dwar it-tifqigha tal-*Xylella fastidiosa*, marda li qed tolqot is-siġar taż-żebbuġ (2015/2652(RSP))

(2016/C 353/08)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 2000/29/KE dwar il-miżuri protettivi kontra l-introduzzjoni ġewwa l-Komunità ta' organiżmi ta' ħsara għall-pjanti u l-prodotti tal-pjanti u kontra t-tixrid tagħhom ġewwa l-Komunità ⁽¹⁾,
 - wara li kkunsidra l-opinjoniġiet xjentifiċi tal-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA) dwar ir-riskju li *Xylella fastidiosa* tirrappreżenta għas-saħħa tal-pjanti fit-territorju tal-UE, flimkien ma' identifikazzjoni u evalwazzjoni tal-opzjonijiet ta' tnaqqis tar-riskju, ippubblikati fis-26 ta' Novembru 2013 u fis-6 ta' Jannar 2015,
 - wara li kkunsidra d-deċiżjonijiet ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni tat-13 ta' Frar 2014, it-23 ta' Lulju 2014 u t-28 ta' April 2015 fir-rigward ta' miżuri li jimpedixxu l-introduzzjoni u t-tixrid tal-*Xylella fastidiosa* fl-Unjoni,
 - wara li kkunsidra r-rapporti mill-Uffiċċju Alimentari u Veterinarju ta' verifiki mwettqa fi Frar u f'Novembru 2014,
 - wara li kkunsidra l-mistoqsija lill-Kummissjoni dwar it-tifqigha tal-*Xylella fastidiosa*, marda li qed tolqot is-siġar taż-żebbuġ (O-000038/2015 – B8-0117/2015),
 - wara li kkunsidra d-Direttiva 2009/128/KE li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja biex jinkiseb użu sostenibbli tal-pestiċidi ⁽²⁾,
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 128(5) u 123(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi *Xylella fastidiosa* hija theddida immedjata u perikoluża immens għall-produzzjoni fin-Nofsinhar tal-Ewropa ta' ċerti għelejjel, inklużi s-siġar taż-żebbuġ, tal-lewż u tal-hawħ, kif ukoll pjanti ornamentali; u billi skont it-tip ta' batterju hi theddida potenzjali għad-dwieli, is-siġar taċ-ċitru u għelejjel ohra, u billi din tista' twassal għal telf devastanti u mingħajr preċedent, b'konsegwenzi ekonomiċi, ambjentali u soċjali drammatiċi; billi r-razza tal-*Xylella fastidiosa* li qed tinfetta s-siġar taż-żebbuġ fir-reġjun tal-Pulja hi differenti mill-iżolati li qed jikkawżaw mard fid-dwieli jew fiċ-ċitru f'partijiet ohra tad-dinja;
- B. billi l-batterju diġà qed jikkawża ħsara serja fl-imsaġar taż-żebbuġ fir-reġun tal-Pulja fin-Nofsinhar tal-Italja, u potenzjalment qed jhedded għelejjel u reġjuni oħrajn;
- C. billi l-produzzjoni taż-żebbuġ hija wahda mill-aktar setturi agrikoli importanti tar-reġjun tal-Pulja, u tirrappreżenta 11,6 % (jew EUR 522 miljun) tal-valur totali tal-produzzjoni agrikola fir-reġjun u 30 % tal-valur tal-produzzjoni Taljana taż-żebbuġ fl-2013;
- D. billi l-preżenza tal-*Xylella fastidiosa* qed tikkawża ħsara ekonomika serja hafna, mhux biss għall-produtturi taż-żebbuġ iżda wkoll għall-katina ta' produzzjoni shiha, inklużi imprizi li jipproduċu ż-żejt kemm kooperattivi u kif ukoll privati, kif ukoll għal attivitajiet marbuta mat-turiżmu u mat-tqeghid fis-suq;
- E. billi l-ewwel aħbar ta' tifqigha tal-*Xylella fastidiosa* nġhatat mill-awtoritajiet Taljani fil-21 ta' Ottubru 2013, u minn dak iż-żmien għadd allarmanti ta' siġar ġew infettati;
- F. billi l-ispezzjonijiet imwettqa fl-Italja fi Frar u f'Novembru 2014 mill-Uffiċċju Alimentari u Veterinarju (FVO) tad-Direttorat Ġenerali tal-Kummissjoni għas-Saħħa u s-Sikurezza Alimentari jikkonfermaw li s-sitwazzjoni marret għall-aġar b'mod drammatiku u li wiehed ma jistax jeskludi li l-batterju jkompli jinxtered;

⁽¹⁾ ĠU L 169, 10.7.2000, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 309, 24.11.2009, p. 71.

L-Erbgħa 20 ta' Mejju 2015

- G. billi bħalissa m'hemm disponibbli l-ebda trattament għall-kura tal-pjanti morda, u l-pjanti milquta għandhom it-tendenza li jibqgħu infettati tul hajjithom jew imutu malajr;
- H. billi għadd kbir ta' pjanti differenti, inklużi pjanti slavaġ asintomatiċi, jistgħu jgħorru l-marda fl-Unjoni Ewropea;
- I. billi l-EFSA enfasizzat li, minhabba d-diffikultà biex jitwaqaf it-tixrid tal-*Xylella fastidiosa* ladarba tintlaqat zona ta' produzzjoni, għandha tingħata prijorità lil azzjonijiet ta' prevenzjoni ffokati fuq l-importazzjonijiet u fuq il-kontroll tat-tifqigħa tal-marda flimkien ma' tishih tal-kondiviżjoni tar-riċerka;
1. Jinnota li d-deċiżjonijiet ta' implimentazzjoni li ttiehdu qabel April 2015 mill-Kummissjoni ffokaw l-aktar fuq azzjonijiet interni biex tiġi miġġielda t-tifqigħa u ma inkludewx miżuri b'saħħithom biex jimpedixxu li l-marda tidhol fl-Unjoni Ewropea minn pajjiżi terzi;
 2. Jistieden lill-Kummissjoni Ewropea tiehu miżuri mmirati kontra l-*Xylella fastidiosa* biex timpedixxi l-importazzjoni ta' aktar materjal infettat fl-UE; jilqa' d-deċiżjoni mehuda f'April 2015 mill-Kummissjoni li twaqqaf l-importazzjoni ta' pjanti *Coffea* infettati mill-Costa Rica u l-Honduras, u jilqa' wkoll ir-restrizzjonijiet adottati fir-rigward tal-importazzjonijiet ta' pjanti li joriġinaw minn żoni milquta f'pajjiżi terzi oħrajn; jitlob l-applikazzjoni, jekk meħtieġa, ta' miżuri aktar b'saħħithom, inkluża l-awtorizzazzjoni ta' importazzjonijiet biss minn siti ta' produzzjoni ħielsa mill-mard;
 3. Jiddispaċiħ għall-fatt li, spiss, il-Kummissjoni ma tirreagixxix malajr biżżejjed biex tevita d-dhul fl-UE ta' mard tal-pjanti minn pajjiżi terzi; ihegġeġ, għaldaqstant, lill-Kummissjoni tivverifika s-sors tal-infezzjoni u ttwettaq rieżami tas-sistema uffiċjali tal-UE għall-kontroll fitosanitarju bil-ghan li thares u tissalvagwardja t-territorju tagħna;
 4. Ihegġeġ lill-Kummissjoni, speċjalment minhabba l-fatt li dalwaqt jidhol is-sajf, biex tiehu miżuri aktar effettivi bil-ghan li tevita t-tixrid tal-*Xylella fastidiosa* fl-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari billi tiffoka fuq l-aktar għelejjeġ fir-riskju, filwaqt li ma titraskurax għelejjeġ oħra li wkoll jistgħu jintlaqtu b'mod serju mill-marda, u jenfasizza l-importanza tad-dispożizzjonijiet tal-Artiklu 9 tad-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-2005 f'dan ir-rigward;
 5. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jikkompensaw lill-produtturi għall-miżuri ta' qerda u t-telf tad-dhul – li jinvolvi telfiet mhux biss f'dik li hi produzzjoni agrikola, iżda wkoll f'dawk li huma attivitajiet relatati mal-wirt kulturali, l-istorja u t-turiżmu;
 6. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet rilevanti biex jagħmlu użu mill-fondi u l-istrumenti kollha possibbli biex jgħinu fl-irkupru ekonomiku taż-żoni milquta; jistieden lill-Kummissjoni tidentifika inċentivi għall-produtturi li jimplimentaw miżuri preventivi;
 7. Jistieden lill-Kummissjoni tiżgura li jkunu disponibbli biżżejjed riżorsi finanzjarji u umani għall-implimentazzjoni tal-istrateġiji rilevanti, inkluż appoġġ finanzjarju sabiex il-bdiewa jkunu jistgħu japplikaw prattiki agrikoli xierqa għall-ġestjoni tal-*Xylella fastidiosa* u l-insetti li jgħorru l-batterji tagħha; ihegġeġ lill-Kummissjoni tippromwovi sforzi ta' riċerka intensifikata mingħajr dewmien, fosthom billi jiżdied in-netwerking internazzjonali u billi tagħmel il-fondi disponibbli għall-istituti ta' riċerka, bil-ghan li jiżdied l-għarfien xjentifiku dwar *Xylella fastidiosa* u li tkun identifikata n-natura tar-rabta bejn il-patoġenu, is-sintomi u l-iżvilupp tal-marda;
 8. Jenfasizza l-ħtieġa li jsiru kampanji ta' taġhrif f'żoni potenzjalment affettwati tal-UE sabiex jissensibilizzaw lil daww involuti mhux biss fis-settur agrikolu imma wkoll fis-settur tal-ortikultura, inkluż il-bejjieġha bl-imnut ta' pjanti ornamental, ġardinara professjonali u l-klijenti tagħhom;
 9. Iqis li, speċjalment fid-dawl tal-fatt li dalwaqt jidhol is-sajf, il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom iwissu lill-vjaġġaturi dwar ir-riskji tal-introduzzjoni ta' pjanti infettati minn pajjiżi milquta mill-*Xylella fastidiosa* fl-UE;
 10. Jappella għal aktar mezzi disponibbli biex tiġi żgurata d-detezzjoni ta' organiżmi li jagħmlu l-ħsara fil-punti ta' dhul fl-UE; ihegġeġ, barra minn hekk, lill-Istati Membri jżidu l-għadd ta' spezzjonijiet regolari bil-ghan li jimpedixxu t-tixrid tal-*Xylella fastidiosa* l-barra miż-żoni demarkati;

L-Erbgħa 20 ta' Mejju 2015

11. Jitlob lill-Kummissjoni tipprowdi bażi tad-data miftuħa, flimkien ma' lista ta' istituzzjonijiet u awtoritajiet kompetenti fil-livell tal-UE u fil-livell tal-Istati Membri, għall-iskambju ta' informazzjoni u esperjenza, inklużi l-aħjar prattiki, kif ukoll għat-twissija rapida lill-awtoritajiet kompetenti u t-teħid ta' miżuri neċessarji;
 12. Jistieden lill-Kummissjoni biex, b'mod trasparenti, tfassal abbozz ta' linji gwida komprensivi għall-implimentazzjoni ta' miżuri preventivi u ta' kontroll tal-mard, flimkien ma' indikazzjonijiet ċari tal-kamp ta' applikazzjoni u t-tul ta' żmien taġġhom, abbażi tal-esperjenza eżistenti u l-aħjar prattiki, li jistgħu jintużaw bhala għodda min-naħa tal-awtoritajiet u s-servizzi kompetenti fl-Istati Membri;
 13. Jitlob lill-Kummissjoni tirrapporta lill-Parlament kull sena, jew fi kwalunkwe mument jekk is-sitwazzjoni tevolvi, dwar it-theddida lill-produtturi tal-UE mill-*Xylella fastidiosa* u ta' organiżmi ohra li huma ta' periklu għall-produzzjoni agrikola;
 14. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.
-